

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ OD ÚVĚROVÝCH INSTITUCÍ A OSTATNÍCH SUBJEKTŮ ZPRACOVÁVAJÍCÍCH HOTOVOST PODLE RÁMCE PRO NAVRACENÍ BANKOVEK DO OBĚHU

OBECNÉ ZÁSADY VZTAHUJÍCÍ SE NA SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ PODLE RÁMCE

Podle odstavce 2.7 Rámce jsou úvěrové instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost, jimž je Rámec určen, povinny pravidelně poskytovat národním centrálním bankám tyto údaje:

- obecné informace o střediscích, která navracejí peníze do oběhu, a o peněžních centrech,
- statistické údaje o objemu hotovostních operací,
- informace o strojích používaných pro navrácení peněz zpět do oběhu a o bankomatech a
- informace o odlehlých pobočkách bank s velmi nízkým objemem hotovostních operací, kde se kontrola upotřebitelnosti provádí ručně.

Tento dokument popisuje požadavky Eurosystemu na shromažďování údajů podle odstavce 2.7 Rámce. Úvěrové instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost, které s výjimkou transakcí vyřizovaných u přepážek fyzicky nevracejí bankovky do oběhu, nejsou povinny poskytovat údaje popisované v tomto dokumentu.

1. CÍLE

Hlavním cílem shromažďování údajů je umožnit Eurosystemu jako vydávajícímu orgánu průběžně sledovat navrácení bankovek do oběhu ze strany úvěrových institucí a ostatních subjektů zpracovávajících hotovost, a vyhodnocovat tak kvalitu obíhajících eurobankovek a přijímat vhodná opatření.

Shromažďování údajů umožňuje ECB a národním centrálním bankám zejména:

- identifikovat subjekty, které se zabývají navrácením bankovek do oběhu,
- porovnávat podíl vyříděných neupotřebitelných bankovek u jednotlivých subjektů, a analyzovat tak funkčnost jejich třídění podle upotřebitelnosti a
- zjišťovat případy, které mohou vyžadovat další šetření ze strany národních centrálních bank, například v podobě kontrol na místě.

Shromážděné údaje používá Eurosystem k zajištění kvality obíhajících bankovek. K zajištění rovných podmínek a přehledů za celou eurozónu by mělo ve všech jejích zemích probíhat shromažďování údajů podle stejných pravidel. Údaje by měly být shromažďovány efektivně a v nezbytném rozsahu, aby se snížilo administrativní zatížení všech zúčastněných stran. Navrhuje se, aby kromě používání dohodnutých vykazovacích tabulek byla ještě prověřena možnost sdílení údajů prostřednictvím společné elektronické platformy mezi Eurosystemem, úvěrovými institucemi a ostatními subjekty zpracovávajícími hotovost.

2. SYSTÉM VYKAZOVÁNÍ A JEHO ROZSAH

Odstavec 2.1.2 Rámce stanoví, že eurobankovky vydávané u přepážek úvěrovými institucemi musí být řádně prověřeny z hlediska pravosti a upotřebitelnosti. Z praktických důvodů se však od úvěrových institucí nebudou shromažďovat podrobné údaje o transakcích vyřizovaných u přepážek.

Vzhledem k tomu, že úvěrové instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost musejí okamžitě předávat příslušnému vnitrostátnímu orgánu podezřelé bankovky a padělků a národní centrální banky jsou schopny samy vytvářet statistické údaje, nepovažuje se v současné době za nutné shromažďovat od úvěrových institucí a subjektů zpracovávajících hotovost samostatné údaje o počtu podezřelých bankovek nebo padělků, které byly zjištěny při zpracování bankovek prováděném za účelem jejich navracení do oběhu.

3. INTERVALY PRAVIDELNÉHO SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ

Podle povahy informací lze údaje, které mají být poskytovány, rozdělit na systémové údaje a provozní údaje. Údaje budou poskytovány v těchto intervalech:

3.1 SYSTÉMOVÉ ÚDAJE

Systémové údaje popisují například jednotlivé subjekty (úvěrové instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost), odlehle pobočky bank a kritéria pro jejich určení a druhy a počet strojů na zpracování. I když se tyto systémové údaje mění pouze příležitostně, pro národní centrální banky je důležité, aby byly z důvodu přesnosti aktualizovány.

Systémové údaje budou nejdříve shromažďovány v těch členských státech, v nichž je v úvěrovém sektoru povoleno navrácení bankovek do oběhu, jakmile požadavky na vykazování podle Rámce vstoupí v platnost. V členských státech, v nichž tato činnost není v současnosti povolena, budou systémové údaje vykazovány, jakmile Rámec vstoupí v platnost a příslušné subjekty zahájí navrácení bankovek do oběhu. Veškeré následné změny budou ohlašovány národním centrálním bankám individuálně, nejpozději do třech měsíců. Shromažďování údajů by mělo probíhat v podobě dotazníků.

3.2 PROVOZNÍ ÚDAJE

Údaje o zpracování bankovek a jejich navrácení do oběhu ze strany úvěrových institucí a subjektů zpracovávajících hotovost lze ve smyslu vykazování označit za provozní údaje.

Provozní údaje budou poskytovány v šestiměsíčních intervalech. Údaje za první a druhé pololetí budou předány příslušné národní centrální bance nejpozději do dvou měsíců od uplynutí příslušného vykazovacího období (tj. do konce února a do konce srpna). Shromažďování údajů by mělo probíhat v podobě dotazníků.

4. VYKAZUJÍCÍ SUBJEKTY

Provozní údaje by měly v zásadě poskytovat provozní subjekty. Pokud úvěrové instituce zadaly zpracování hotovosti subjektům zabývajícím se jejím zpracováním a národní centrální banky nemohou od těchto subjektů provozní údaje získat, měly by údaje poskytnout úvěrové instituce.

5. ÚROVEŇ AGREGACE

Provozní údaje by měly úvěrové instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost poskytovat v agregované podobě, tzn. bez členění podle poboček (v případě úvěrových institucí) nebo podle peněžních center (v případě ostatních subjektů zpracovávajících hotovost). V případě odlehlých poboček bank by měly být údaje poskytovány odděleně.

Národní centrální banka může rozhodnout o tom, zda by údaje shromažďované od jednotlivých subjektů měly být agregovány na vnitrostátní nebo regionální úrovni (např. region „jih“).

K tomu, aby Eurosystem získal jasný přehled o zpracování bankovek a jejich navrácení do oběhu ze strany úvěrových institucí a ostatních subjektů zpracovávajících hotovost, by měly být provozní údaje poskytovány podle počtu kusů bankovek a v členění podle jejich nominálních hodnot. Tato míra podrobnosti je nezbytná ke splnění cílů, které Eurosystem požaduje podle odstavce 1, neboť životnost bankovek se výrazně liší podle jejich nominálních hodnot.

6. ZVEŘEJŇOVÁNÍ ÚDAJŮ EUROSYSTÉMEM A ZACHOVÁNÍ JEJICH DŮVĚRNÉ POVAHY

Centrální banky Eurosystemu mohou rozhodnout, že výkazy nebo statistické údaje získané podle Rámce zveřejní. Pokud národní centrální banky nebo ECB ke zveřejnění přistoupí, údaje by měly být agregovány tak, aby je nebylo možné vztahovat k žádnému z vykazujících subjektů.

K určení míry důvěrnosti údajů je třeba posoudit jejich důležitost. Systémové údaje i provozní údaje musejí být považovány za důvěrné.

7. PLATNOST SYSTÉMU VYKAZOVÁNÍ

Systém vykazování vstoupí v platnost nejpozději do konce roku 2006. Související požadavky sdělí příslušným subjektům národní centrální banky.

V polovině roku 2007 dojde k úpravě systému vykazování, aby bylo možné prověřit, zda údaje jsou pro potřeby sledování postačující, nebo zda by měly být do systému zahrnuty další informace. Dále bude řešena možnost, že by do systému vykazování byly začleněny také údaje týkající se strojů pro příjem a výdej peněz.

© Evropská centrální banka, 2006

Adresa: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Německo

Poštovní adresa: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Německo

Telefon: +49 69 1344 0

Internet: <http://www.ecb.int>

Fax: +49 69 1344 6000

Telex: 411 144 ecb d

Všechna práva vyhrazena. Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena za předpokladu, že je uveden zdroj.
Stav k prosinci 2005.

ISBN 92-9181-890-9 (tisková verze)

ISBN 92-9181-891-7 (elektronická verze)